

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

R. Sanctorvm Marcellini & Petri Presbytero Card. Abbati & Conventui
Cassinen.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20006

tria ex hac quam ostendimus ratione merito sunt Romano tantum Pontifici reservata: qui licet alios Episcopos vocaverit in partem sollicitudinis, sibi tamen retinuit plenitudinem potestatis. Siquidem ex literis venerabilium fratrum nostrorum Mediolanen. & Ravennat. Archiepiscoporum, & Vercellen. Terdonen. Placentin. Parmen. Lauden. & Mutinen. Episcoporum, & dilectorum filiorum Capituli, Præpositorum, & universi Cleri, Consulium, & populi Papien. accepimus, quod bonæ memoriæ L. Papiensi Episcopo viam universæ carnis ingresso, ipsi Capitulum & Clerus Papien. in te unanimiter convenerunt, te sibi petentes in Episcopum ab apostolica sede concedi, licet, quod negligentia ipsorum ascribimus, ipsi te elegisse scriperint, quem eis eligere non licuit, sed tantummodo postulare: quia cum esses spiritualiter alligatus uxori, nisi facta prius solutione in te non poterat legitime consentiri. Quia verò in talibus evidens utilitas, & urgens necessitas, secundum instituta canonica, solent & debent attendi, utrum hæc postulationem ipsorum favorabilem redderent, & assensu sedis apostolicæ non indignam, cum fratribus tractavimus diligenter. Visum est nobis & fratribus nostris non modicum utile, ut de minori civitate ad majorem, de minus populosa diocesi ad populosorem, de minus nobili ad nobiliorem Ecclesiam transire debeas: ubi concessum tibi scientiæ & eloquentiæ donum ad profectum plurimorum valeas exercere, & creditum tibi talentum sub usuris fertilibus valeas erogare. Necessarium etiam subtiliter intuentibus videbatur, cum si à sede apostolica nuncij, quos dicti Capitulum & Clerus Papien. ad nos destinarunt, vacui rediissent, præter personarum laborem & magnitudinem expensarum, quas frustra fecisse dolerent, dissensionis inconveniens Ecclesiæ Papiensi forsitan proveniret. quod nobis & Ecclesiæ Romanæ posset ab aliquibus imputari. De tua igitur idoneitate securi, utpote cuius scientiam, & eloquentiam, ac morum honestatem, nos & fratres nostri plenè cognovimus, dum apud sedem esse apostolicam constitutus, & familiaria exempla sequentes, ut vetera relinquamus, cum temporibus nostris, de Episcopo in Episcopum, ut Venefranus in Averfanum, de Episcopo in Archiepisco-

pum, ut Gratianopolitanus in Viennen. de Episcopo in Archiepiscopum, ut Tarsen. in Nazaren. de Archiepiscopo in Patriarcham, ut Cæsarien. in Hierosolymitan. & quod plus est, de Archiepiscopo in Summum Pontificem, sicut bonæ memoriæ Urbanus Papa prædecessor noster, qui de Mediolanen. Ecclesia fuit in Pontificem Romanum assumptus, translationes fuerint sæpius celebratæ, supradictorum Capituli & Cleri petitioni clementer annuimus, & ut à Faventin. transeas ad Ecclesiam Papien. de benignitate sedis apostolicæ facultatem tibi liberam auctoritate præsentium indulgemus. Nulli ergo &c. Datum Reat. VI. Id. Augusti.

ALFONSO EPISCOPO
& Capitulo Aurien.

Postulatum fuit à nobis ex parte vestra quod deliberatione provida unanimiter statuistis ad conservandam indemnitate Ecclesiæ, & repellendam quorundam potentum improbitatem, qui Ecclesiam vestram sæpius prægravabant, ne plures triginta sex Canonicis liceret in vestra Ecclesia ordinari, auctoritas sedis apostolicæ confirmaret. Nos ergo vestris iustis postulationibus annuentes, præmissum Canonorum numerum, sicut à vobis providè noscitur institutus, ratum habentes, salva in omnibus apostolicæ sedis auctoritate, præsentis pagina confirmamus; nisi fortè in tantum excreverint Ecclesiæ facultates, quòd ex eis commodè valeat pluribus Canonicis provideri. Nulli ergo &c. Datum Romæ &c.

R. SANCTORUM MARCELLINI
& Petri Presbytero Card. Abbati &
Conventui Cassinen.

Apud religiosos extrinseca & aliena commedatione non indiget quem propria & innata intus religio & scientiæ prærogativa commendant. Et non minus his duobus juvat causa, quam gerit. Virtus enim sese diligit, aspèrnatque contraria, & similia in similibus delectantur. Quanta enim religione polleat venerabilis frater noster Episcopus sancti Georgij, & locus indicat in quo laudabiliter olim Abbatis implevit officium, utpote in quo vigent regularia instituta, & canonica disciplina servatur, & dignitas ad quam est vocatus, eviden-

Epist. 327.
Confirmatio
illorum statuti
de numero Canonorum.

Epist. 328.
Ipsius commedat Episcopum
s. Georgij, in
eum liberaliter,
donec con-
valeat, alij.

tius ipsius mores ostendit. Quantum vero & in quibus peritus existat, eloquentia sapientiae ac verbum ejus testimonium perhibet veritati. Quod tanto melius ex ipsius familiaritate quam nostra significatione plenius cognoscetis, quanto fidelior testis est oculus quam auditus. Gerens autem causam non propriam, sed communem, non privatae personae, sed Ecclesiae, immo Christi functus legationis orientalium Principum ad Principes occidentis, stetit fideliter, & constanter coram cariss. in Christo filiis nostris Philippo Francorum & R. Anglorum Regibus illustribus verbum legationis & causam exposuit Crucifixi. Et licet in ore ejus verbum Domini non fuerit alligatum, nec aliquid ex contingentiis omiserit; quia tamen uterque Regum in alterum proprias intendebat injurias vindicare, neutrum ad plenum tetigit injuria Iesu Christi. Quamvis autem voluissent eidem Episcopo honores in regnis suis & amplos redditus assignare, maluit tamen excutere pulverem de pedibus suis, terram eorum egressus in testimonium illis, quam suae legationis causa neglecta, exule ac paupere Christo ditari: aestimans quia vocati non fuerunt digni paratis nuptiis & triumpho in quorum manibus tauros pingues, qui eum obsederant, & altilia, quae in hereditatem Domini status tulerat aquilonis, Christus forsitan occidisset: malens per nos in subsidium pauperum terrae orientalis, saltem pauperum & debiliu multitudinem congregare, ne forte consentirent majores, & dicerent: *Manus nostra excelsa, & non Deus, fecit haec omnia.* Cum igitur ad verbum ipsius, immo potius ad vocem Domini per universam Italiam inter nostrae promotionis initia literas curaverimus destinare, nec ei expediat ut appareat in conspectu Domini vacuus sine fructu recedens, ipsum de voluntate fratrum nostrorum non ad petitionem suam, sed motum nostrum, ad monasterium vestrum duximus destinandum, ut ibi aëris inclementiam temperie fugiat autumnali. Rogamus igitur universitatem vestram, monemus, & exhortamur in Domino, per apost. vobis scripta mandantes, quatenus eum benigne recipientes pariter & devotè, sicut tantum Episcopum decet & populi Christiani Legatum, honorare curetis, & in necessariis omnibus ita liberaliter ei pro-

videre, quod nos id gratum habere possumus, & ipse vobis & Ecclesiae Cassinen. in posterum obligetur, ac vos religiosos literatos pariter & honestos videamini affectuosius in Domino amplexari: scituri quod sicut gratum nobis erit plurimum & acceptum si eum officiosè curaveritis honorare, ita pro certo grave nobis & molestum exister, si (quod non credimus) mandatum nostrum neglexeritis exaudire, cum ejus provisio magis vobis ad praemium aeternum proficiat, quam ei accedat ad commodum temporale. Datum Romae &c.

CALARITAN. ARCHIEPISC.
Episcopo Soran. & Electo Turritan.

CVM pro controversiis quae inter venerabilem fratrem nostrum Archiepiscopum ex una parte & dilectos filios Canonicos Arboren. verterentur ex altera, ipse Archiepiscopus & Petrus de Staura Presbyter ex parte Capituli ad nostram praesentiam accessissent, dictus P. Presbyter Archiepiscopum paratum esse se dixit in multis & gravibus accusare: quem super homicidio, perjurio, excommunicatione, incendiis, incantationibus, lardatione hominis cum lardo & cera, & quod à nepote suo Sarracenis de Sicilia vendi concessit Ecclesiae suae mancipium Christianum, & aliis enormitatibus & capitulis volebat impetere adversus eum tempore congruo proponendis. Verum ipse Archiepiscopus proposuit ex adverso, quod cum bonis Ecclesiae suae per nobilem virum Vulliel. Marchionem judicem Calaritan. & complices ejus esset minus rationabiliter destitutus, non tenebatur aemulis respondere, qui cum praedicto Marchione spoliationem suam fuerant machinati, nisi esset antea restitutus: quos etiam ab accusatione sua dicebat aliis rationibus repellendos. Vnde autem praedictos Marchionem & Canonicos adversus se commotos diceret extitisse, sequentia vos verba poterunt edocere. Cum enim idem Marchio auctoritate quondam apo. sedis excommunicationis vinculo innodatus, nobilem virum A. Arboren. judicem & filium ejus parvulum cepisset, & nequiter carcerali fecisset custodiae mancipari, eorum terra, quam ab Ecclesia Rom. tenebant, per violentiam occupata, ipse Archiepiscopus, qui natione Iannuen. erat, iram ipsius Marchionis & qui

Epist. 329.

Eis committitur causa Archiepiscopi Arborensis contra Capitulum suum.